

Jonge Gasten
**LIEKE KÉZÉR &
MAARTEN VAN DER
GRAAFF**
gastheer Luc Vanhauwaert

zondag 17 maart 2019 om 10.30 u.
Boekenhuis Theoria, Casinoplein 10, 8500 Kortrijk

MEMENTO

Memento
woordfestival
Kortrijk

PROGRAMMA 2018 - 2019

Rudi Rotthier

zondag 7 oktober 2018 // gastheer Hans Cottyn

10.30 u. // Oranjerie Broeltoin

Els Moors

zondag 10 februari 2019 // gastvrouw Sylvie Marie

10.30 u. // Oranjerie Broeltoin

'Jonge Gasten' Maarten van der Graaff en Lieke Kézér

zondag 17 maart 2019 // gastheer Luc Vanhauwaert

10.30 u. // boekenhuis Theoria

Walter Weyns

zondag 28 april 2019 // gastheer Philippe Lepers

10.30 u. // Oranjerie Broeltoin

Erik Jan Harmens

zondag 5 mei 2019 // gastvrouw Virginie Platteau

10.30 u. // Oranjerie Broeltoin

PRIJS EN INSCHRIJVINGEN

vvk € 7 (incl. reservatiekosten) | add € 8 | -26 jaar € 5

reserveren via UiT in Kortrijk, 056 23 98 55

(beperkte plaatsen, drankje telkens inbegrepen)

MEER INFO

www.kortrijk.be/hetpenhuis

www.facebook.com/hetpenhuis // www.schouwburgkortrijk.be

HET PENHUIS

Het Penhuis is aan zijn zestiende seizoen toe. We gingen van start in het najaar van 2003.

Het Penhuis wil de ontwikkelingen in de actuele literatuur en filosofie op de voet volgen. De volle aandacht voor artistieke kwaliteit is het uitgangspunt. We willen geen organisatie zijn die zich richt op literatuur- en filosofiekenners. Tegelijk willen we een lage drempel inbouwen en een ruime variatie brengen in het aanbod.

Het Penhuis is een niet-geïstitutionaliseerde vereniging maar nauw verbonden met Schouwburg Kortrijk, openbare bibliotheek Kortrijk en stad Kortrijk. De werking wordt hoofdzakelijk gedragen door vrijwilligers.

Het Penhuis programmeert vijf of zes activiteiten per seizoen op zondagvoormiddag. Er wordt daarbij telkens een dichter, een filosoof of een prozaïst uitgenodigd, die door een gastheer of – vrouw wordt geïnterviewd. Ook het publiek wordt nauw betrokken. Vragen stellen aan de uitgenodigde auteur is altijd mogelijk.

Iedereen is welkom.

Boekenhuis Theoria, Kortrijk

LIEKE KÉZÉR ° 1976

BIOGRAFIE

Lieke Kézér studeerde film- en televisiewetenschappen, is journalist en werkte jarenlang aan haar literaire debuut. In 2017 won ze de Bronzen Uil met haar lovenswaardige *De afwezigen* (2016). Eerder won ze er al de ANV Debutantenprijs mee.

In het juryrapport lezen we: 'Door de zorgvuldig opgebouwde perspectiefwisselingen en een hoog tempo wordt de lezer betrokken bij personages die zich stotterend, haperend, snuivend en soms opportunistisch door een heftig leven worstelen. De auteur slaagt erin de donkere thematiek met de troost en de schoonheid van de muziek te verzachten'.

De afwezigen ontroert zonder sentimenteel te worden en beklijft zonder moraliserend te zijn. Iemand noemde het 'een troostende blues song'.

BIBLIOGRAFIE EN BEKRONINGEN

- 2016: 'De afwezigen', De Arbeiderspers Amsterdam, roman
- 2017: 'De afwezigen', De Bronzen Uil, de prijs voor de beste Nederlandstalige debuutroman.

MAARTEN VAN DER GRAAFF ° 1987

BIOGRAFIE

Maarten van der Graaff debuteerde in 2013 met *Vluchtautogedichten*. Het jaar erna werd deze bundel bekroond met de C.Buddingh'-prijs.

Afgelopen jaar publiceerde hij *Dood werk*. De bundel werd geprezen om zijn compositorische eigenzinnigheid, durf en zelfspot. De eminente criticus Piet Gerbrandy noemt hem 'de beste dichter van zijn generatie'. Het werk is creatief en ondernemend en verkent de affectieve en sociaal politieke mogelijkheden van het subject dat verankerd zit in het heden. Dat wordt gethematiseerd in de vormen die in deze bundel naar voren komen. Dit alles registreert hij in lijsten en geklokte gedichten, vormen die uit elkaar vallen waar je bij staat.

Eveneens in 2017 verscheen zijn eerste prozawerk *Wormen en engelen*, een eigentijdse zoektocht naar de betekenis van geloof.

www.maartenvandergraaff.nl

BIBLIOGRAFIE

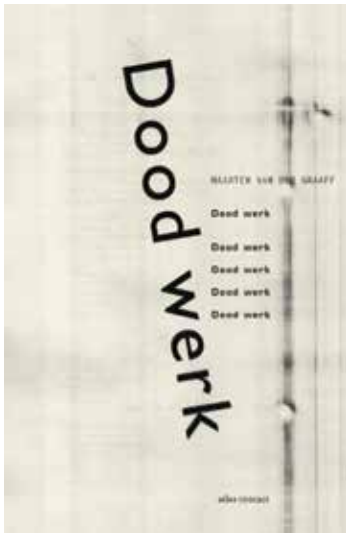
bron: https://nl.wikipedia.org/wiki/Maarten_van_der_Graaff

- Wat voorafging:
publiceerde poëzie in o.a. De Revisor, nY, De Brakke Hond, DW & B en Het Liegend Konijn.
- 2013 - 'Vluchtautogedichten', Atlas Contact Amsterdam, gedichten
- 2015 - 'Dood werk', Atlas Contact Amsterdam, gedichten
- 2017 - 'Wormen en engelen', Atlas Contact Amsterdam, roman
- Essays van zijn hand verschenen onder andere in De Gids en op N30. Van der Graaff is een van de oprichters van het online literair tijdschrift Samplekanon. In 2018 heeft De Sybren Polet Stichting de De Lokienprijs toegekend aan Samplekanon.

BEKRONINGEN

- 2014: 'Vluchtautogedichten' werd bekroond met de C. Buddingh'-Prijs.
- 2017: 'Dood werk' werd bekroond met de J.C. Bloem- Poëzieprijs
- 'Liederen van een kapseizend paard' werd bekroond met de J.C. Bloem-poëzieprijs 2015 voor de beste tweede poëziebundel.

Raadpleeg zeker eens de online catalogus van de Kortrijkse (buurt)bibliotheeken om nog ander werk over en door Lieke Kézér en Maarten van der Graaff te ontdekken: <http://kortrijk.bibliotheek.be>

DE KEUZE VAN... PIET

Met Lieke Kézér en Maarten van der Graaff halen we twee opgemerkte debutanten naar Het Penhuis. Hoewel hun debuutromans qua setting en toonzetting ver uit elkaar lijken te liggen, is hun beider hoofdpersoon op zoek naar een eigen identiteit in een postmoderne wereld zonder vaste kaders. Wie bepaalt tegenwoordig wie of wat je bent? Je geboorteplaats, je (voor)ouders en wat je zoal van hen erft? Of toch eerder het pad dat je als volwassene voor jezelf probeert uit te stippelen: je passies, je vriendschappen en je misstappen?

In het geval van Joshua James, de Amerikaanse protagonist van Lieke Kézér's *De afwezigen*, is het meer dan begrijpelijk dat hij zijn kindertijd vol ellende het liefst zo snel mogelijk zou willen vergeten. Met een mislukte filmacteur als vader, die almaar vaker van huis is totdat hij op een dag helemaal niet meer terugkomt, en een labiele moeder die aan waandenkbeelden lijdt en ten slotte volledig instort, is de jongen niets bespaard gebleven. Maar gelukkig wordt Joshua opgevangen door een bejaarde buurman, een oud-musicus die hem saxofoon leert spelen. Dit instrument, waarvoor de knaap een onvermoed talent blijkt te bezitten, betekent diens redding en later zelfs diens doorbraak in de internationale jazzscene. Maar het wereldwijde succes dempt het moeras van de verdrongen herinneringen daarom nog niet, integendeel. Behalve Joshua's drugsverslaving is er ook de terugkeer van zijn op geld beluste verwekker, die hem almaar verder omlaag dreigen te trekken...

Ook in Maarten van der Graaff's *Wormen en engelen* worstelt hoofdpersoon Bram Korteweg met een verleden waarvan hij, paradoxaal genoeg, afscheid dacht te hebben genomen. Hier evenwel geen Hollywood-decors of filmische achtervolgingen zoals bij Kézér. Bram leidt het doorsnee studentenleventje in Utrecht, vol doorgehaalde nachten in kroegen en filosofische discussies met zijn feministische vriendin Lena. Dan echter laat Brams vader zich dopen en vertelt zijn vriend Paul dat hij dominee wil worden. Voor Bram zijn het aanleidingen om zijn eigen jeugd in een gereformeerde dorpsgemeenschap op Goeree-Overflakkee, een eiland tussen Zeeland en Zuid-Holland, te herontdekken.

Hij vraagt zich af wat het geloof dat hij gaandeweg kwijt is geraakt, nog betekent in deze ontkerkelijkte tijd. Terugdenkend aan de geborgenheid en de ietwat maffe tradities van zijn dorpskerk zoekt Bram aansluiting bij een theologisch dispuut in Utrecht en een groepje excentrieke kloosterlingen. Maar zal hij bij hen antwoord vinden op zijn talrijke, existentiële vragen?

Als in een jazzsolo draait Lieke Kézér om haar briljante saxofonist

bron: www.nrc.nl/nieuws/2016/11/24/als-in-een-jazzsolo-draait-lieke-kezer-om-haar-briljante-saxofonist-heen-5401475-a1533557 // 24 november 2016 // © Arjen Fortuin

Op pagina vijftien van 'De afwezigen', het debuut van Lieke Kézér, drinkt een van de hoofdpersonen drie espresso's. 'Dat zwarte vergif had op dat moment onontkoombaar geleken en het had hem inderdaad een wat hartfladderende energie gegeven, maar nu was hij er toch maar mooi klaar mee.' Hartfladderende – dan is ook de lezer meteen wakker: Kézér (1976) is in elk geval een debutante met gevoel voor woorden.

De man die zo een slapeloze nacht in-espressooot is Frank Johnson, een oudere oud-muzikant die zijn dertienjarige buurjongetje heeft meegenomen om New York te laten zien. Frank heeft niet lang meer te leven; hij zal de jongen een saxofoon cadeau doen, een instrument dat diens leven – en daarmee de roman – in hoge mate zal bepalen.

Want om Joshua James draait het in deze roman, zoals een jazzsolo zich om een thema windt. Het leven van James is dat thema: geboren eind jaren zestig in Los Angeles, na de verdwijning van zijn vader en de dood van zijn moeder opgevangen door de oude buurman Frank, verdwenen van school, opgedoken als dakloze straatmuzikant in New York, daarna wereldster en tenslotte weer in de anonimiteit verdwenen. Een jongen, later man, die iedereen met muziek kan betoveren maar zelf drastischer middelen nodig heeft om in vervoering te raken. Kézér geeft dat leven weer – overigens zonder dat ze zich waagt aan beschrijvingen van Joshua's wondermuziek.

Uiteindelijk gaat het in deze sterk gecomponeerde roman vooral om de mensen die om Joshua heen cirkelen: zijn ouders, zijn stiefmoeder, de al genoemde oude buurman, zijn manager en diens zoon. Kézér weeft hun verhalen tot ze samen een weinig opwekkend beeld geven van de smoezelige muzieksce­ne in de jaren tachtig en negentig – de wereld waarin de man die je in zijn pornofilm wil, daadwerkelijk een maatschappelijke kans vertegenwoordigt. Bij iedereen is wel iemand weggelopen of gestorven (zie de titel) of ligt er een verslaving op de loer. Het zijn mooie verhalen, waarbij er twee uitspringen: dat van het New-Yorkse meisje dat een dag en een nacht met de jonge Joshua door New York zwerft. En dat van zijn moeder, die probeert zich door het leven te slaan met Elvis aan haar zijde, tot de fatale 16 augustus 1977.

Het vele gemis in de levens van de personages, maakt wel dat De afwezigen topzwaar is waar het gaat om heftige gebeurtenissen en kolossale, zij het eenvoudige emoties. Dat maakt dat de beheersing van Kézér soms dreigt te ontaarden in effectbejag, ook al omdat de personages aan de vlakke kant zijn. Daartegenover staat dat Kézér in staat is iemand in één korte zin te tekenen. neem deze: 'Hij had nog nooit iemand recht aangekeken.'

Debutant Maarten van der Graaff: 'Ik ben altijd veel met geloof bezig geweest'

bron: www.hebban.nl/artikelen/maarten-van-der-graaff-week-van-de-debutant-2017

2 juli 2017 // © Hebban Crew

Maarten van der Graaff groeide op in een gereformeerd gezin op Goeree-Overflakkee. Toen een vriend hem vertelde dat hij dominee werd, wist Van der Graaff dat hij hier iets mee moest doen. Het resultaat is zijn debuutroman 'Wormen en engelen', over een zoektocht naar de betekenis van geloof.

Even voorstellen:

'Ik ben Maarten van de Graaff (1987) en ik ben opgegroeid op het eiland Goeree-Overflakkee, Zuid Holland. Mijn oma vertelde mij verhalen, die ze zelf bedacht en op een gegeven moment begon ik zelf ook passages te verzinnen. Toen ik in 1999 als jongen uit groep zeven de Nationale Voorleeswedstrijd won, vroeg een aantal mensen of ik zelf ook schreef. In de boekjes die ik toen kreeg begon ik met mijn eerste verhalen. Op de middelbare school las ik veel en bleef ik gedichten en verhalen schrijven. Na mijn studie debuteerde ik met mijn dichtbundel 'Vluchtautogedichten'. Toen een vriend van mij dominee werd, net onder het eiland waar ik ben opgegroeid zei ik tegen mijn vriendin dat ik dacht dat ik hier iets mee moest doen. Dit was het begin van dit project.

Wat is het eerste boek dat je las waaraan je nu nog steeds levendige herinneringen hebt?

'Naast uiteraard 'Lord of the Rings', dat ik heb verslonden, komt 'Honderd jaar eenzaamheid' van Márquez in me op. De sfeer in het fictieve dorp Macondo betoverde me.'

Wat is jouw persoonlijke favoriete boek en wat maakt dat boek zo bijzonder?

'Dit is enorm aan verandering onderhevig, maar wat de laatste tijd enorm veel indruk op me maakte is 'Het uur van de ster' van Clarice Lispector.'

Heb je een favoriete schrijfplek?

'Ik schrijf het liefst achter mijn chaotische bureau met al mijn boeken en aantekeningen in de buurt. Het is het bureau van mijn opa. Eigenlijk is het niet erg comfortabel, maar vanwege de herinnering blijf ik eraan werken.'

Hoe ben je aan het onderwerp van je debuut gekomen?

'Ik ben opgegroeid op Goeree-Overflakkee en een deel van mijn tienertijd was ik gelovig. Daarbij heb ik aan de Universiteit Utrecht religiewetenschappen gestudeerd en ben ik altijd veel met geloof bezig geweest. Ik zag tijdens mijn studie en in mijn directe omgeving hoe verschillend mensen met religie omgaan: erdoor worden afgestoten, of erdoor worden aangetrokken, ook jonge vrienden. Al die gedachten en ervaringen intrigeren mij en hier heb ik uiteindelijk een boek over geschreven.'

Wat is de openingszin? En zit er een bepaalde gedachte achter?

"Ze kwamen over het vochtige zand op ons af."

'Door deze zin sta je als lezer hopelijk direct op het strand bij de hoofdpersoon, die drie mannen in het wit op zich af ziet lopen.'

25 woorden-pitch: Vertel in max 25 woorden waarom we jouw debuut moeten lezen.

'Bram Kortewegs gereformeerde jeugd op Goeree-Overflakkee lijkt ver weg, maar dan laat zijn vader zich dopen en wordt zijn vriend Paul dominee op het eiland.'

'Wormen en engelen gaat over een zoektocht naar de betekenis van geloof: Hoelang ben jij met dit boek bezig geweest voordat je het op durfde te sturen?

'Dit zal ongeveer een jaar zijn. Ik heb twee dichtbundels gepubliceerd bij Atlas Contact, dus de drempel om mijn uitgever iets op te sturen was wat minder groot dan voor andere debutanten. Alhoewel ik een tweede redacteur heb nu, voor het proza en een nieuw genre beoefen, dus dat was wel spannend...'

Hoeveel brieven/manuscripten heb jij naar uitgeverijen gestuurd om ze van jouw boek te overtuigen?

'Ik heb toen ik 19 was een keer een manuscript met gedichten naar een uitgever gestuurd. Een jaar later kreeg ik een vriendelijke en aanmoedigende brief terug. Toen ben ik gedichten naar verschillende tijdschriften gaan sturen die ook meermaals zijn afgewezen. Tot er een paar in tijdschriften kwamen. Toen werd ik benaderd door de poëziedirecteur van uitgeverij Contact en zodoende zit ik nu bij Atlas Contact.'

Hoe ben je met afwijzingen omgegaan?

‘Mijn oplossing is vaak veel gaan drinken met vrienden in de kroeg. Na een tijdje vroeg ik me gelukkig ook wel af wat ik zou kunnen verbeteren aan wat ik schreef.’

Hoe graag wil je schrijver worden? Zou je ervan willen leven?

‘Ja dat wil ik. Op het moment lukt dit al aardig. Dit betekent in de praktijk veel opdrachten aannemen en andere dingen naast het schrijven doen die ik ook leuk vind, zoals lesgeven aan de kunstacademie.’

Keuzestress: ‘ik wil alleen maar goede recensies’ of ‘ik wil in de Bestseller 60 komen’

‘Als een paar slechte recensies in dit geval betekenen dat ik in de Bestseller 60 kom, ga ik daar voor. Iedere schrijver hoopt dat zijn boek breed gelezen wordt, al vind ik het wel heel fijn als recensenten de moeite nemen om je boek op een interessante manier te lezen.’

Heb je plannen of ideeën voor een volgend boek?

‘Ik heb zeker nieuwe plannen. Ik zal nog niet veel verklappen, maar ik denk dat het iets heel anders zal zijn. Daarnaast staat er ook een nieuwe dichtbundel in de steigers.’

Zou je je ook op andere genres (willen) storten, en zo ja op welke?

‘Soms droom ik ervan om een toneeltekst of filmscript te schrijven, iets wat op dit moment nog vrij ver van me afstaat.’

LUC VANHAUWAERT ° 1979

BIOGRAFIE

Gastheer Luc vanhauwaert is gepassioneerd door muziek en literatuur. Hij gaf een tijdschrift muziekles. Daarna werkte hij op de redactie van BRT2 Oost-Vlaanderen en begon daarna bij Radio 2 West-Vlaanderen in Kortrijk.

In 1997 kreeg hij een premie in de prijs letterkunde van de provincie West-Vlaanderen voor zijn kortverhaal *De Navelkrater*. Het verhaal werd gepubliceerd. Daarna verscheen *Rood tussen het zwart*, een dubbelverhaal. In hetzelfde jaar begon hij ook aan *De buiklanding* voor Radio 2 West-Vlaanderen. Het las zelf zijn column voor op de radio. Daarna volgden nog een reeks schrijfp opdrachten. Hij schreef ook voor toneel. Sommige werden ook succesvol op muziek gezet en uitgevoerd met groot orkest.

© Jasper Vanhauwaert

VOLGENDE KEER IN HET PENHUIS

Walter Weyns (° 1959)

zondag 28 april 2019 // Oranjerie Broeltuin

Walter Weyns (1958) doceert sociologie en cultuurkritiek aan de Universiteit Antwerpen. Hij beoefent de sociologie met open zinnen en op een essayistische manier. Hij schreef onder andere *De sociologie van Jürgen Habermas*, *Het geval Canetti*, *Het tijdperk van de maatschappij*, *Klassieke sociologen en hun erfenis*, *Van mensen en dingen*; een verkenning van onze socialiteit en hij (co-)redigeerde bundels over publieke intellectuelen, secularisatie, en over de ideologie genaamd 'marktisme'.

Philippe Lepers is de gastheer.

REDACTIE
Piet Devos & Gie Devos
info@pietdevos.be // giedevos@skynet.be

reacties en suggesties zijn welkom

www.mementowoordfestival.be

openbare bibliotheek
Leiestraat 30 - 8500 Kortrijk
056 27 75 00 - bibliotheek@kortrijk.be
www.kortrijk.be/bibliotheeke